

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-ut. 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el. Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VÉGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESETŐJE.”

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Ujváros-utca 8. szám alatt (Tóthy-féle házban)
R. Vozáry Gyula tanárnál. — Ide intézendők a kiadóhivatal illető előfizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos peltisor térfogata 6 kr.
Bé yerdíj minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Ujváros utca Tóthy-féle házban, nem különben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány uján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Fásítsunk.

Magyarországon vannak még nagy kiterjedésű kinestári és magán erdőbirtokok, de a közlekedési utakból kieső, nehezen megközelíthető helyeken tömördek mennyiségben pusztulnak itt el a maguk nagy sulya, majd a viharok által kidöntött fák: a kép oly megkapó a maga összevisszaheverésében, hogy egy nagy városi ember nem tud eléggé csudálkozni s felkiált az egyszeri emberrel: jaj be pazarlók itt az emberek, kidöntik a fát, aztán ott hagyják elrothadni.

Az alföldi ember egész gyermekké lesz a mi felföldünk gyönyörű lomb és fényő-erdőiben, óráig szemlélődik, elkísérti tekintetével, míg csak lehet a kis hegyi ide-oda kanyarodó kristály tisztavízű patakjainkat, elfelejti a pusztát, az alföldnek tündérét: a délibábót, kanyargó folyónkat, a szöke Tiszát, az arany kalással hullámzó, beláthatatlan messze rónát, mert annyira megkapók a minden lépten-nyomon előnkbe táruló pazar pompával felékesített tájképek.

Nekem, a kinek a természet legkedvesebb barátja, jobban tetszik Berzete mint Pelsücz, Pelsücz jobban mint Miskolez, Miskolez jobban mint Debreczen, Debreczen jobban mint Budapest és pedig azért, mert mindenütt fogok gyönyörködhetni a házak körül fákbán, csak Budapesten nem. Az egy kötenger.

Tudom, hogy a nagy városoknak meg vannak a maga gyönyörői, de a természet nem nyújt semmit. Oh nekem többet ér a nyírjes, a hullámzó vetések közt a kőkénybokros mesgye, az erdőszéli mogyorós csalit, a hol az én kedves madárkám laknak, fészket raknak, sarjakat nevelnek, mint Budapesten leg híresebb utcái. — Budapesten ugyszólván egy közönséges káposztalepke megjelenése is bámulatos esemény, ezren és ezren nem tudván miből fejlődik ki a lepke, míg mi látjuk az egész metamorphózt, tudjuk, hogy a petéből hernyó, a hernyóból kukacsz, a kukaczból lepke lesz.

Ha tölem függne, mindenütt, minden ház körül fákat ültetnék, a legkisebb kopár helyet is befásítanám, az saját biztonságunknak védelme, ez nemzetgazdaság. Nem, az ég mentsen meg, jósolni nem akarok, de mégis nekem és velem együtt százezreknek úgy tetszik, hogy jönni fog idő Magyarországon, de nemcsak Magyarországon, hanem széles Európában, a hol minden legkisebb parlagon hevert területet be fognak facsemetéikkel ültetni még pedig azért, hogy javítsák a klimatikus viszonyokat, és hogy legyen utódainknak tüzelőfája, mert az bebizonyított dolog, hogy az eddigi kíméletlen farombolás, vagy helyesebben mondva, erdőpusztítás egészen megrontotta klimánkat.

A házak körüli fásítás egy romboló tüzvész mellett mily megbecsülhetetlen védelem, azt csak az tudhatja legjobban méltányolni, a ki ezen igazságról már meggyőződött. Nekem Szepesme gy e városainak, illetőleg falvainak építkezési rendszere soha sem tetszett még pedig azért nem, mert a szepességi ember háza körül nem szereti a fát, ezzel mintha azt mondaná: vigyáz rám az erős Isten! Igaz, az erős Isten vigyáz mindnyájunkra, de viszont az is igaz, ha mi elfelejtkezünk magunkról, gyakran a jó Isten is elfelejt bennünket.

Nem tagadom, hogy pusztán izlés dolga, de nekem az a falu, az a város tetszik a legjobban, mely madártávlatból azt a képet mutatja, mintha az egész falu, illetőleg város egy nagy kiterjedésű park közepén állana. Az ilyen község panorámája minden oldalról tekintve kellemes, míg ellenben az oly helyek, a hol fák nincsennek, szemfárasztók.

Eddig mindig és mindenütt, a hol csak tehettem, a fásítás mellett emeltem szót, ezentul még inkább kötelességemnek fogom tekinteni még

pedig azért, mert ha a július 15-én Rozsnyón dühöngött tüzvész alkalmával szomszédomban nem lett volna egy hatalmas koronájú diófa, ugy nemcsak én, hanem egy egész városrész esett volna még a pusztító lángok martalékául. Ezt mindenki elismeri.

Két helyen tett városunk megrémült lakosainak megbecsülhetetlen védelmi szolgálatot a fa: a várallyai-utczában Kmettiné asszony háza előtt egy nagy körtefa. Szoykáné asszony udvarán a nagy diófa, ha ezek nincsenek, a várallyai-utczában tovább terjed a veszedelem, a sáros-utca és még Isten tudja hány utca hamvadt volna el.

Soha se vágjuk ki házaink körül a fákat, mert azok gyakran megmentik vagyónunkat.

Vidonyi József.

Fölhívás Gömörme gy e ifjuságához.

A Sárospatakon tanuló gömörme gy e ifjuság 1883-ban megpendítette egy Rimaszombatban fölállítandó „Tompaszobor” eszméjét s akkor meg is hozták a tőlük telhető áldozatot. 1884—85-ben mély hallgatás vett erőt lelkesedésükön, de e hallgatás csak előkészület volt egy nagyobb küzdelemre, mert 1886. szeptemberében megkettőzött erővel sorakoztak a szent zászló alá s feledve saját kiesésigöket a magasztos ezéllal szemben, lelkesülve hangoztatták: „Állítsunk Tompaszobrot!”

Lelkesedésök eredménye az a 900—1000 frt, mit a rimaszombati takarékpénztár s a gömörme gy e nép- és iparbank öriz.

Ez a mult rövid története.

Fájdalom, ma már ott áll a dolog, hogy a Sárospatakon tanuló gömörme gy e ifjak az 1886. óta fennálló „Tompaszobor egyesület”-et — csekély számuk következtében — meg nem alkothatják, s az idáig elért szép siker nem lesz más, mint megtestesült jelképe a haza nagy költője emléke iránt tanusított rideg közönynek.

Mi ugy gondoljuk, hogy miután megyénk nagyjainak közönyét nem bírta megtörni a Sárospatakon tanuló gömörme gy e ifjak nemes lelkesedése, az ifjak további sikeres működését pedig megakadályozta a véletlen, — nekünk, Gömörme gy e ifjuságának hazafiui kötelességünk a patáki ifjak kezéből kiesett zászlót fölemelni s nem tenni le addig, míg megyénk nagyjainak illétkes kezébe át nem adjuk, vagy a lant és biblia díszítette szobor egyik büszkeségét nem képezi a költő szülő városának Rimaszombatnak.

Tegyünk tehát félre mindent, mi a sikeres együttműködést akadályozná, mutassuk meg, hogy mint egy anyának — a magyar hazának — gyermekei együtt érzünk, együtt lelkesülünk, s tartsa hazafiui kötelességének minden gömörme gy e ifju e hó 19-én egy „Tompaszobor” egyesületet alakítandó közgyűlésen megjelenni, hogy megmutathassuk: ha „Gömörme gy e alszik” vagy ha „nem alszik, de meg van halva” — él s ébren van ifjuság!!!

A közgyűlés f. hó 19-én d. e. 10 órakor lesz Rimaszombatban az egy. prot. főgymnásium egyik tantermében.

Hazafias üdvözléttel:

*Br. Nyáry László, Hamvay József, Hevessy Péter, Hevessy Elemér, Kossuth Lajos, Dávid István, Katona József, Réthy Andor, Pósa Lajos, Jankó János, Albert János, Tóth Béla, Papszász Gyula, Gaál Gusztáv, Gaál Pál, Juhász László, Pongó József, Mihálgó Lajos, Fráter Soma, Varga István, *)*

*) A legmelegebben üdvözljük a derék ifjakat e téréen. Törekvésüket kellően méltányolva igyekszünk ebben a mindnyájunkra nézve fontos ügyben tőlük telhetőleg segítségökre lenni. Szerk.

Esperességi közgyűlés.

A kishonti evang. esperesség f. hó 5-én tartotta meg rendes évi közgyűlését Rimabrézón. A tömegesen megjelent egyházi képviselők között láttuk: Malatinszky Frigyes, Hamaliár Károly, Kubinyi Aladár, Marton János, Liszka József, Kubinyi Gusztáv, Porubszky Imre, Insti-tórisz Endre, Balogh Endre, Medveczky Sándor, Fábry János, Zachar Gusztáv, Sárkány Imre, a líkéri gyártelep tisztikara s élén Smidt igazgató, Koreny Gyula stb. képviselőket s a lelkészeket és tanítókat majdnem teljes számban.

Reggel 8 órakor gyámintézeti isteni tisztelet tartott, melyen Kolbenhayer Lajos rimabányai lelkész szépen kidolgozott s melegen átértzett beszédében azt fejtette ki, hogy a gyámintézet alapja a szeretet, — ereje a hit, — végeztélja az isten országának építése. Az egyetemes szeretet-adományra megtartott offerorium 20 frt 9 krt eredményezett.

Az isteni tiszteletet követte az esp. gyámintézeti közgyűlés Hamaliár Károly és Glaufl Pál társelnöke mellett. A tárgyakat előkészítő bizottság jelentése szerint a gyámintézeti jótékonyág évi kifejezője: 133 frt 54 kr., melyből a kerület szabad rendelkezésére 34 frt 78 kr., a Leopoldianumra 20 frt 23 kr., a szeretet-adományra 34 frt 32 kr., a rimabrézói egyháznak 10 frt, a többi pedig különböző célokra osztatott ki. A fűrészhacsavai egyház a 400 frtos szeretet-adományra s a Gusztáv-Adolf egylet segélyére ajánlatot. — Elfogadta továbbá a közgyűlés az egyetemről leterjesztett azon indítványt, hogy a Leopoldianum kamat jövedelmének 1/10-a-de a theologiai- s a tanítóképző-intézetek helyett felsőbb leányiskolák segélyezésére fordíttassék s végül az e. e. e. gyámintézeti elnököt választó szavazatát mélt. és főt. Zelenka Pál püspök urra adta.

Ezen úgomban következőleg Czéner Pál főesperes az esperességi közgyűlést nyitotta meg s miután bejelenté, hogy Ruthény Béla esp. felügyelő ezen tiszte-ről végleg lemondott, a világi társelnöki széklet a hivatal szerint legidősb egyházi felügyelő Malatinszky Frigyes foglalta el s az ugyancsak lemondott id. Molnár Gusztáv esp. jegyző helyettesítésére Balogh Endre rimaszombati egyháztanácsos kéretett fel.

A közgyűlés tárgysorozata a főesperes évi jelentésével kezdődött, számot adva a lefolyt közigazgatási év némely mozzanatáról s jelezve végül, hogy miután az esp. hivataloskodás cyclusa lejárt, az egész tisztviselőkar lemond. A jelentés tudomásul vétetvén, a lelelő tisztikarnak jegyzőkönyvileg közönet szavaztatott s a tiszt-ujítás intézésére a társelnökség mellé Krno Andor, Markovics Pál, Glaufl Pál, Hamaliár Károly, Kubinyi Aladár, Daxner Sámuel és Balási György nevezettek, — a szavazatok beadására pedig f. évi október 1-je tüzetett ki.

Zachar Sámuel nyústyai lelkésznek bemutatója után, a Zsedényi-féle ösztöndíjra Suhajik János, ifj. Farkas József és Hrvöl Dániel, — a Baldácsy alapítvány segélyére Hübösi Lajos, Skultéty Agost lelkészek, a fűrészi és rimabrézói egyházak s egy papi árva hozattak ajánlatba.

Az esp. számvevőszék jelentésének tárgyalása ismételve ingerült vitát támasztott az esperesség kebelében forrongó szenvedélyeket újból napfényre hozta. Kinos hatást gyakoroltak a közgyűlésre különösen a tanítói egylet adminisztratívonalis fogvatkozásai: minek folytán egyik választmányi határozatot az esp. közgyűlés megsemmisített s elrendelte az egylet bajainak megvizsgálását, még pedig arra az esp. számvevőszék által.

Az egyházker. zsinati bizottság véleményét a közgyűlés azzal módosítja, hogy az egyház alkotmányban a testületi rendszer helyett a képviselöletit pártolja s hogy az egyetemes alap létesítésére nézve a dunántúli egyházkerület javaslatát fogadja el.

A néh. Czékus István püspöknek emelendő sirmel-ékre vonatkozó javaslatához, — ugy azonban, hogy a költség közdakozás útján szereztessék be, — a közgyűlés hozzájárulását adja, valamint a püspöközvegy nyugdíját tárgyzót kivéve, az egyházkerület által leszállított többi javaslatokhoz is.

Sajnosan jóváhagyó tudomásul vétetik a rimaszombati egyháznak kellően indokolt azon bejelentése, hogy az eddig feltartott elemi leányiskoláját beszünteti s a város által f. évi szeptember 1-jétől felállítandó 8 osztályú községi leányiskolába olvasztani kénytelen.

A Sidben lakó evang. hívek Losonczhoz való csatlakozásukat kéro folyamodványa elutasitattott, mivel oszgyáni anyae gyházukkal törvényes viszonyukat nem rendezték.

Indítvány folytán elhatározatott, hogy az esperesség ezentul ambulans közgyűléseket tart azon egyházaiban, melyektől meghívást kap. Erre azonnal meghívta az esperességet Rimaszombat és Tiszolez, minek következtében a jövő évi közgyűlés helyéül szótöbbséggel Tiszolez tüzetett ki.

A gyűlés d. u. 4 órakor befejeztetvén, kiki ott keresett ellátást, a hol találhatott; mert a közelbédelés, közös érzület, közérdek, testvéries szeretet és béke — fájdalom — mintha az esperességből eltávoztak volna. Adja Isten, hogy az új tisztikar visszahozza azokat körébe.

A megyénkbeli községi jegyzők évi rendezés közgyűlése.

Mint lapunk mult számában előre jeleztük, f. hó 4-én tartották meg Jolsva városában, a gömörmezei rendezett tanácsa városi, nagyközségi és körgjegyzői gyűlést Friderik Vilmos pelszezi városi főjegyző elnöklété mellett.

Örömmel említhetjük, hogy a lapunk mult számában kifejezett azon éhajtás, hogy a közgyűlés az egyesület közügyeinek fontosságához képest látogatott legyen. Beteljesült: az egyesület tagjai szép számban jelentek meg, hogy mesze vidékről Jolsvára fáradtak fel, mert az a ren kívül szíves fogadtatás, a mit Jolsva r. t. városi közönsége kifejtett, örök hála-ra kötelezett le mindnyájunkat. Előzőeken vendégszeretettel szállásolta el az előző estén érkezett egyesületi tagokat.

A tanács, a közgyűlés megtartására a városháza nagytérmet készséggel ajánlotta fel, a város képviselőiben az egész városi tisztikar megjelent, a távollevő polgármestert helyettesítő Bazilidesz Gusztáv ügyvéd a nál együtt Jolsva város intelligens elemei, különösen azok, a kik a községi közigazgatás iránt érdeklődnek, szép számban voltak jelen, sőt a vidék intelligenciájából is voltak néhányan.

Ott láttuk Jolsváról: Banko János, Bazilidesz Gusztáv, Flentisz Endre, Jurin Samu, Répássy Andor, ifj. Remenyik Károly, Dr. Tavassy városi orvos és Zorkóczy Gyula urakat.

A vidékről Gaál Gyula nagybirtokos (Heőesaba), Kovács Frigyes ref. lelkész (Gieze), Pongó Gyula tanító (Horka) urakat stb.

A közgyűlés emelkedett hangulatban nyílt meg. A figyelemmel szerkesztett elnöki jelentés után Záhonyi János egyesületi főjegyző felkésült eljenzések között olvasta fel Kovács Ferencz Kokova nagyközség veterán főjegyzőjének, a jegyző-egyesület oszlopemberének életrajzát, melyet egész terjedelmében az egyesület évkönyve fog megörökíteni.

Mint rendkívül örvendetes jelenséget említjük fel, hogy jövőre a jegyzői egyesület nagyobb irodalmi tevékenységet éhajt kifejtési, e végből a közigazgatás, különösen a községi élet és ügykezelését érdeklő szakkérdésekről, a jövő közgyűléseken értekezéseket fognak felolvasni. Hy értekezések megírására a közgyűlés megkérte Czibur Elek, Markusz Dénes, Pazár Gusztáv, Lovasanyi Zoltán és Szentpétery Zoltán jegyzőket.

Hy értekezéseknek a szakkörök előtt nagy jelentősége van, mert csak azok figyelhetik meg legközelebről a közigazgatás némely hiányait, a kik azzal foglalkoznak. Az ily művek az egyesületi évkönyveket rendkívül becsessé fogják tenni.

Hasonló figyelemben részesítették az országos jegyzői kongresszusra kiküldött képviselő jelentését a kongresszus folyásáról.

A községi jegyzői országos árvaház javára megyszerte gyűjtést fognak rendezni, mely nemes ezüls emberbaráti intézményt megyénk kedves közönségének meleg pártfogásába ajánljuk.

Az egyesület számadásait is teljes rendben találták. Elismerés illeti Molnár Gusztáv egyesületi pénztárost, ki a régi tagsági díjak behajtása körül sikerrel működött.

A községi és körgjegyzői fizetések rendetlen kiadásának tulajdonítja az egyesület megyénkben legközelebb előfordult, és hála az égnek, eddig még ritka esetét a sikkasztásnak, a mit egyik egyesületi tag elkövetett. Erre nézve megkérni határozta a közgyűlés a vármegyét, hogy legyen szíves a jegyzői fizetéseket házi pénztárból előlegezni addig, míg azt az év végén a községi pótdokból a községek visszatéríthetik.

A jövő évi országos jegyzői kongresszusra az elnökön és főjegyzőn kívül a nagy-rözei járásból Gaál Györgyöt, a tornallyai járásból Markusz Dénes egyesületi jegyzőt, a rimaszombati járásból Lovasanyi Zoltánt, a rozsnói járásból Bogisich Mátyást küldötte ki a gyűlés.

A jövő évi jegyzői közgyűlést a várgedei fűrdőben fogjuk megtartani.

Több folyó éhgy és megyei társjegyzői egyesületek megkeresésének elnyézése után a közgyűlés d. u. 1 órákor véget ért. — Ezután az egyesület a jelen levő vendégekkel az elragadó fekvéssel és kilitással bíró városi fűrdő helyiségbe vonult, melynek erkélyén a hosszú terített asztaloknál a közebéd kezdetét vette.

De minő közebéd!

Az ebéd francia neveit ugyan nem tudom, de magyarul elmondom, hogy volt: Kitudó esiklevés, aszetti, hus többféle körzettel kétféle csusza (turós és káposztás), ugorka saláta és egyéb melléklettel, háromféle pelesenye, u. m. sült malacz, szósos pecsenyék és töltött borju. No még fűtt kukoriceza, fekete kávé, bor és ásványvizek. Az ebéd díszetere válik a derék vendéglősnek, oly izletesek voltak az étkek, hogy még most is végig emenk mindnyáján az egészet.

Ajánlom is minden embernek, legyen az akár utas, akár túrista, hogy ha a jolsvai fűrdő mellett elmegy, ne sajnálja az időt az utról egy ebédre betérni.

A közebéd alatt alkalmunk volt a szebbnél-szebb felköszöntőkben gyönyörködni. Bazilidesz Gusztáv h. polgármester nyitotta meg a tőztek hosszú sorát, melegen üdvözölve a város nevében a gömörmezei jegyzői egyesület tagjait Jolsva városában. Utána az egyesületi elnök Friderik Vilmos, Jolsva város jelenlevő képviselőit és közönségét ültette. Márton Bertalan a régi honvédekért, ezek közül különösen Friderik Vilmosért üritett poharát, Záhonyi János az új honvédség jelenlevő képviselőjére és Jolsva város közönségére emelte fel poharát. Erre megindultak Gaál György polonkai kartársunk humoros felköszöntője, s a számtalan vidám tőzst. S a jolsvai kitudó zenekar közreműködése mellett, nem esoda, ha a társaság egész estig együtt mulatott. Nagyban fokozták a kitudó mulatságot a vendégszerető város ingyen borai és ásványvizei, s mi a számos szíves kimalgatásnak nem tudunk ellenállani.

De a nap végtére is leáldozott, s búcsú sugarai mellett mi is megváltunk a kedves helyről, magunkkal vive egy igazán kellemesen eltöltött szép nap kellemes emlékeit.

Éljen a derék Jolsva!

Fogadják szívesen e helyről is meleg és hálás köszönetünket azért a sok jóért, a mivel nekünk községi jegyzőknek kedveskedtek Záhonyi János.

Értesítés.

A „Rimaszombati VIII. osztályu elemi és polgári leányiskola“ a tanerők megválasztása folytán végelesen szervezte lévén, a folyó 1890-ik év szeptember hó 1-ső napján megnyílik, minek következtében a t. szülők, gyámok vagy ezek helyetteseinek figyelmét a következőkre hívjuk fel:

1. Az I-ső osztályba felvételnek mindazon leánygyermeknek, kik a tanév megnyitáig életkoruk 6-ik évét betöltötték.

2. A polgári I-ső (V-ik) osztályba felvételnek mindazok, kik a IV-ik elemi osztályt legalább elégséges eredménnyel bevégezték.

2. A választásnál az iskolaszéket kizárólagosan az vezetvén, hogy az egyes tansoportok (nyelv és történeti, mennyiség-, természettudományi, kézimunka és művészeti) mellett a nem kötelezett tantárgyak (francia, angol nyelv, zene) is szakképzett tanerőket nyerjenek, a pályázók közül ilyeneket választhatott és választott is.

4. A növendékek fejéknént fizetnek: *Az elemi osztályokban.* a) helybeliek beiratás ezimén: 1 forintot, tandíjban 3 frtot; b) idegenek: beiratás ezimén 1 frtot, tandíjban 9 frtot. — *II. Az ismétlő iskolában* 1 frtot. — *III. A polgári osztályokban:* a) helybeliek az I—II-ik (V—IV-ik) osztályokban 2 frt beiratási és 10 frt tandíjat; a III—IV. (VII—VIII) osztályokban 2 frt beiratási díjat s tandíjban 40 frtot; b) idegenek: az I—II. (V—VI-ik) osztályokban 2 frt beiratási s 20 frt tandíjat; III—IV. (VII—VIII-ik) osztályokban 2 frt beiratási és 60 frt tandíjat. — Ezen összegekben a rendkívüli tantárgyak (francia, angol nyelv és zene) tandíja nem foglaltatván, az iskolaszék fenartotta magának a jogot, hogy az ezekért fizetendő mérsékelt díjakat az illető tanítókkal szemben a helyi viszonyokhoz mérten megállapíthassa.

5. Mindazok, kik mostoha anyagi körülmények folytán ezen díjak el- vagy leengedésére számíthatnak, vagyontalanságukat igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket az iskolaszékhez címzetten mindenestre az iskolai év megkezdése előtt f. évi aug. hó 25-keig az elnökséghez nyújtják be.

Rimaszombat, 1890. augusztus 12-én.

Az iskolaszéki elnökség.

Értesítés.

A rimaszombati egyesült prot. főgymnasiumban az 1890/91-ik tanév szeptember hó 1-ső napján kezdődik.

A javító-, pótl- és felvételi-vizsgák augusztus 29—30. napjain lesznek. A beiratások szeptember hó 1—4-ik napjain eszközölnétek az igazgatói irodában, a főgymnasium épületében.

A gymnasium I-ső osztályába csak azon növendékek vétetnek fel, kik életkoruk 9-ik évét már betöltötték s az elemi iskola IV-ik osztályát legalább elégséges eredménnyel bevégezték. Más gymnasiumból jövők végzett tanulmányaik, valamint a 12 életéven túllevők azt is, hogy ismétlenül beoltattak, hiteles bizonyítvánnyal tartoznak igazolni.

A gymnasium V-ik osztályába belépő tanuló szülője, gyámja vagy ezeknek helyettese a beírás alkalmával előzőleg vagy írásban tartozik kijelenteni, hogy fia, illetőleg gyámoltja az 1890. évi XXX. t. cz. értelmében a görög nyelvet, avagy az idézett t. cz. által meghatározott más tantárgyakat fogja-e tanulni. Évközben ezen tantárgyak változtatása meg nem engedhető.

Minden újonnan jött növendék fizet 1 frt beiratási díjat. A tandíj egész évre 24 frt, bizonyítványdíj 1 frt 50 kr. Táptintézet díj egész évre 42 frt 40 kr. (ebéd és vacsora díj). A róm. kath. növendékek vallásandíja 5 frt. Ezen díjak felüli részletekben is fizethetők. Mindazok, kik ezen díjak (a beiratási-, bizonyítvány- és vallásandíj kivételével) el- vagy leengedésére szegénységük és tanulmányi bizonyítványuk alapján igényt tarthatnak, adókönyvecskéjük, esetleg vagyontalansági és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket f. hó 20-ik napjáig aláírottához nyújtják be, mert ellenesetben jótétemények elvezetésére csak esetleg számíthatnak.

Mintthogy a gymnasium növendékei csakis oly helyeken és oly számban lakhatnak, a hol és a mennyiben sem egészség, sem más tekintetben őket veszély nem fenyegeti, szállásfogadás tekintetében az igazgatóság a legszívesebben szolgál utasításokkal.

Rimaszombat, 1890. augusztus 12-én.

Bodor István.

Pályázati hirdetés.

3003. szám. — Szab: Rimaszombat r. t. város tulajdonához tartozó Kurinez-pusztán berendezett m. kir. földmivésiskolában, városunk részéről tett három alapítványi hely az 1890/91-ik évi október hó 1-én megkezdendő tanévben fűresedésbe jön.

Ismételve felhívhatunk az ezen földmivésiskolába belépni. — s ezen ingyenes alapítványi helyet elnyerni kívánók, — hogy ez iránti kérvényeket szab. Rimaszombat r. t. város tanácsához ezimezve, az alanti okiratokkal felerelve f. évi augusztus hó 31-ig adják be.

1. Betöltött 17 éves kor.
2. Erős, egészséges test alkat igazolása.
3. Hatósági vagy iskolai bizonyítvánnyal igazolandó jó erkölcsi magaviselet

4. Igazolása annak, hogy nyelvtanilag helyesen írni, folyékonyan olvasni s a négy alapművelettel számolni tud. Vagyontalan, ugyszintén itteni illetőségű, esetleg városi polgárszülők gyermeke előnyben részesítették.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1890. évi augusztus hó 5-én tartott ülésében.

Szabó György, polgármester.

Törvényszéki esernök.

Végtárgyalások. Augusztus 21-én, (Csütörtökön.) 1. Sulyos testi sértés büntetével vádolt Petro József.
2. Sulyos testi sértés büntetével vádolt Tűzkő Alajos.
3. Hamis eskü büntetével vádolt Nagy János.
4. Lopás büntetével vádolt Schvarcz Ede elleni végtárgyalások.

Kerekat oldott: Guttman József rozsnói koresmáros, aki a nevezetes Moskovics Zsigmond és társai elleni bűnygyben gyilkosság büntetével van vádolva, előbb

minden vagyonát eladta, s azután észrevételül Amerikába szökött. — Guttman József egy más bűnygyben országgal is van vádolva, azonkívül hamis eskü miatt 7 havi börtönrre van elítélve, s ezen büntetését most kellett volna neki megkezdeni.

Helybeli hírek.

Ferdinand bolgár fejedelem a napokban Murányban és Vereskőn kirándulásokat téve, Pusztamezőn végezte országai dolgaiat. 11-én este pedig Tiszolozról 8 ó. 43 pezkor érkezett kísérletével Rimaszombatba, hol szép számu közönség várta és éljenezte meg az ifju fejedelmet. Ugyanazon este érkezett édes anyja Klementina hercegnő is udvarhölgyeivel. A Fülekről 7 óra felé elindult külön vonat megállás nélkül jött városunkig: itt az állomáson a hercegeasszonyt Schulhof főnök és Wellner szolgálattéző forgalmi tiszt fogadták. A figyelmes főnök az első osztályu várótermet hamarjában vörös draperiás szőnyegekkel és virágokkal díszítette föl; ez mindenestre kellemesen lepte meg a magas utazót, ki környezetével együtt fogatra ülve, egyenesen F.-Balogra hajtatott a Kőburg pompás kastélyába. E helyen időzött a fejedelem és anyja egész szerdán reggelig, a mikor a kora reggeli vonaton városunkból Füleken át Kőbányáig ment s onnan Orsován át Bulgáriába, hogy 15-ikén jelen lehessen a nagy ünnepeken, melyet fejedelemsége évfordulójára rendeznek. A rimaszombati állomásnál véletlenül időző közönség megéljenezte a fejedelmet, kinek elutazásakor Jörg vasuti főtiszt vezette a vonatot. Jól esett szemlélnünk Schulhof vasuti állomásfőnöknek a magas vendég irányában tanúsított sokoldalú figyelmét és előzékenységet. Továbbá Marcell Béla helybeli postafőnöknek az a személyes szolgálata, melylyel önmaga adta át a fejedelemnek a chifírozott jegyekkel irt telegrammokat, mik Bulgáriából jöttek a fejedelemnek, s kivált tegnap egész nap egymást érte a sok telegramm, melyet a fejedelem és kormánya váltottak egymással. — Schulhof állomásfőnököt szerdán reggel az elindulás előtt a bolgár érdemrenddel tüntette ki a fejedelem!

Tanítóválasztása. A szep. első napjaiban megnyilando helybeli községi polgári és elemi leányiskola tanítószemélyzetét mult vasárnap délután nagy érdeklődés mellett választotta meg városunk buzgó és lelkes iskolaszéke Groó Vilmos k. tanácsos és tanfelügyelő előlése mellett. A pályázók szám alig egy-kettő híján megütötte a kerek százat, Szabó István oklevelekben és bizonyítványokban, ajánlatokban volt alkalma gyönyörködni a melegen érdeklődő választóknak. A sokáig tartó tanácskozás és okos körültekintés eredménye az lett, hogy közös megallopadással igazgatónak megválasztották Feketéné Otte Hedvig uranót Ungvárról, polgári iskolai tanároknak Katona Géza t Budapestről, Deresényi Juliát és Simkó Endrét. Az elemi iskolához Bodor Lászlót meg Csider Gizellát, ez utóbbit 11 szavazattal az Amminger Herminra adott hat szavazat ellenében. Ugyszintén minden iskolaszéki tag egy szívvel szájáll állapotod meg abban, hogy Fülöp Bénéjám és Kreitz Karola kik eddig az illeto protestans felekezeteknél működtek, a községivé alakult elemi leányiskola tanerői között foglaljanak helyet. Isten áldása legyen az új intézetben és megválasztott kitűnő tanárszemélyzetén! Fájdalom, hogy az elemi iskola két helyen lesz elhelyezve, két osztály az eddigi ev. ref. leányiskolában, két osztály meg a néhai Hánrich bíró volt lakásán a Tibély S. A. boltja fölött az emeleten.

Hirtelen halállal mult ki a hó 8-án Turek Józsefné. Altalánosan elterjedt, hogy halálát kolerin okozta, de mint biztosan tudjuk magától a megyei főorvostól, bélrepedés következtében előállott belső elvérzés következtében mult ki. — Az elhunyt ugyanis gyakran szenvedett gyomorgöresben, mi évek óta kimoza, ez vette elő halálát megelőzőleg 4—5 nappal, s a meggyengült béliidegek szakadása folytán be is állt a catastropha.

A kurinczi földmivés iskola növendékeinek nyilvános vizsgálatát folyó hó 6-án tartották meg a reggeli órákban. Az érdeklődő közönség, bár nem volt nagy, de mindenestre oly egyénekből állott, kik a mezőgazdaság, állattenyésztés körül alapos ismeretekkel bírnak. Ott voltak nevezetesen Borbély László, Bornemisza László alispán, Farkas Abrahám gazdasági egyesületi elnök, Valovits Ferencz esobánkai gazdatiszt, Lenkey István gazdasági intéző Jánosiból, továbbá: a város részéről Szabó György polgármester és Szabó József gazdasági tanácsos. A vizsgálat föl tizkor vette kezdetét, a mikor is az elnöki széklet Bornemisza László alispán foglalván el, legelsőbbben is a gazdasági növények élettanából és cultiválásáról tettek kérdéseket, egész udvariassággal kérvén fel Rádi István igazgató a hallgató közönség tagjait, hogy az e tantárgy keretébe tartozó dolgokról kérdezzék ki az ifjakat. A közönség egyes tagjai különösen pedig Bornemisza László elnök és Farkas Abrahám, éltek is e jogokkal gyakran, zavarba azonban nem hozták az ifjakat, mert ezek a feltejt kérdésekre ügyesen meg tudtak felelni; ily jelesül vizsgáztak a többi tantárgyakból is, nevezetesen a hűlemtan s a beteg állatok ápolása tanából, mit Grasselli Miklós; a selyemtenyésztés és gazdasági építéstánból, mit Bodrogkői Zoltán; a méhészet, szőlőművelés és konyhakertészetből, mit Kodolányi Árpád adott elő. Mindazok, kik jelen voltak, az egy órákor véget érő vizsgálatról a legnagyobb megelégedéssel távoztak el. A munkában elfáradtakat és kichezetteteket aztán Rádi István igazgató vendégszerető asztalánál izletes ebéd várta, hol a folytonos jó hangulat felköszöntőket is esalt ki. Igy felköszöntőt kaptak az igazgató s vele együtt az egész tanári kar, a kedves, finom és vendégszerető igazgatóné, az öregsége mellett is lelkesedni tudó Borbély László, és végül Szabó György Rimaszombati város szellemes polgármestere. Kívánatos volna, ha a vidék földmíveléssel foglalkozó közönsége nagyobb ér-

deklarációt tanúsítana ezen intézetnek a gazdaközönségre határozottan tanulságos vizsgálata iránt.

Sertes hetivásári jelentés augusztus 9-ikéről. Piacunk vesztégar alóli feloldásáról a községek és egyesek részint későn, részint egyáltalán nem nyervén értesítést, kevés állat, még kevesebb vevő jelent meg. Felhajtott 141 drb. Helyből 65, vidékről 76 drb. Hízó sertések helybeli 14, vidéki 2, összesen 16 drb. Öregbő sertések és süldők 105 drb. Anyasertés és malacz 20. Fajra nézve mangalicza, valamint hazai kondor sertésnek mangaliczával való keresztezései, mind zsír sertések. Hízalási ezéblől leginkább a $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ éves süldők vásároltattak, hentesek által nehány darab hízó. Arak: 4—6 hónapos malacok 12—14 frt, 1— $1\frac{1}{2}$ éves süldők 36—40 frtért keltek el páronként. Hízott sertések 40—50 frtért darabonként. Eladatott $\frac{1}{2}$ éves süldő hizalásra 6, hízott sertés 2, egy éves és öregebb 14 drb, összesen 22. Besztercebányai vásárra vasuton elszállított 40 darab. — Szombatra jelentékeny vásár remélhető: — Brauner Gyula, városi állatorvos.

Varmegyei udonságok.

Köburg Ferdinand bolgár fejedelem e hó 8-án Poprádon át Gömörmegyébe Pusztamezőre érkezett. Kiséretében voltak udvari orvosa és titkára. Westhoff Károly helyezgi vasgyári igazgató két napig várta ő fenségét a poprádi állomáson, mert az első távirat szeriat két nappal előbb kellett volna érkeznie. 9-én d. u. 2 órakor jött Pohorellára, de már 5 órakor visszahajtott Pusztamezőre. Utközben megnézte a vasgyárakat, s minden gyárban 15—20 frttal ajánlkozta meg a munkásokat, többeknek nevét felíratta magának. Két helyütt bemut az erőfő is s egész sétákat tett, hogy felidézze emlékezetébe azon boldog gyermekkori napjait, melyeket egykor fenséges szülei társaságában a szép Garamvidéken töltött. 10-én 8 órakor reggel a vereskői templomban esendes misét hallgatott. A templom bejáratánál Gazdik Károly helybeli plébános fogadta teljes arányban. A templomban egyes tárgyak emlékeztették a fejedelmet fenséges anyjára. E templomnak ugyanis a hercezegasszony pár évvel ezelőtt egynehány tárgyat ajándékozott, melyeken maga dolgozott, s ezeknek viszontlatása — úgy látszik — meghajtotta a herceget, mert a mise alatt gyakrabban törülgette szemét. Jó hatással volt a fejedelemre a kis templom esimes berendezése is, minék kifejezést is adott a plébános előtt, mikor távozott, mondván: „Jól esett látnom e templomot oly szép rendben. Tudom, hogy ez csak a plébános ur érdeme”. Az isteni tisztelet után, kocsijához menve, étenken s igen barátságosan társalgott Westhoff Károly vasgyári igazgatóval; azután átvette a vereskői postára érkezett több levelet, melyeket titkára nyújtott át neki, irt is valamit kocsija ülésén. Elmenetele előtt elhívatta Dr. Mauks Károlyt, kit az előtte való nap is meglátogatott, most pedig arczképével ajándékozta meg. A kit csak ismert, mindegyikhez volt egy pár nyújas szava, de különösen kintuntette Westhoff Károly vasgyári igazgatót, a kitől a kapott szép rózsabokrétát selyempapírral takarva, elhette. Vereskőről Pusztamezőre ment s délután a murányi várra tett kirándulást. Értesülésem szerint 12-éig mulat Pusztamezőn, azután Felső-Balagra megy. A hercege igen jó szímben van. Négy évvel ezelőtt láttuk utójára, de nem sokat változott azóta, csak megfelfűsölt; igazi fejedelmi alak, testalkata, szívósága s leereszkedő nyájassága boldogult atyjára emlékeztet. Nem esoda, ha a bolgár nép annyira ragaszkodik hozzá. Isten áldása kísérje őt utain!

Halál. Antolik Antal nagyszuhai plébános aug 8-án hosszas szenvedés után elhunyt.

Erczaszto szerencselenség érte Rozinay György dobfeneki földbirtokost, a mennyiben 5 éves István és 3 éves György fiát egy és ugyanazon napon vesztette el. A kedves és szép gyermekekben minden ösmerős és rokon szép reményre jogosító gyermekek elhunytát gyászolja. A megrendítő esapás fájdalomában osztozik többek közt városunk egyik előkelő családja is, az Abonyi Jánosé, kinek kedves neje a boldogtalan apának édes testvére. Adjon az elkeseredettnek vigasztalást a minden sebre balszamirt nyújtó égi Atya!

Meghivas. A gömörmegyei közművelődési egylet nagyrozei fiókja a felügyelete alatt álló kisdodovoda javára f. hó 17-én a városi fürdőhelyiségében nyári táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

A rozsnjó vasas fürdőnek új gazdája van. Bár a rozsnjó püspök ezelőtt 3 évvel tetemes költséggel új fürdőházat emeltetett, ezen kies fekvésű és kiváló gyógyerejű fürdő új bérlejtének, Markó Józsefnek nagy áldozatkészsége daczára sem birt emelkedni. A fürdő emelkedése pedig egyik kiváló tényezője lehet Rozsnjó város emelkedésének is. Hogy mindkét ezél biztosítsassék, Schopper György rozsnjó püspök, ki úgy a fürdő, mint a város érdekében már is a püspöki jóvedelmet meghaladó befektetéseket tett, folyó hó 1-én eladta a fürdőt Markó József eddigi bérlő, Markó Albert budapesti kereskedő, Flutsch Gyula és Kálmán rozsnjó polgárok által álló társaságnak, kiknek neve elég garancia ezen hasznos gyógyerejű fürdő felvirágoztatására, ha — a mint reményleni lehet — a megkötött szerződést a miniszterium is jóváhagyja.

Hiányos iskolai felszerelés pótlása. Iskolafentartóink általában kevés érzékkel bírnak a minél teljesebb felszerelés iránt s sok esetben könnyebb egy tanterem építését keresztülvinni, mint a tanuló testi fejlődését nem akadályozó, czélyszerű iskolapadok és a tanításnál nélkülözhetlen tanszerek beszerzését kieszközölni. A ratkó-bisztrói, krovovai és gerliczei iskolaszékek hiányos iskolai felszerelésük pótlására Latinák Rudolf plébános birtokoshoz segélyért fordultak, ki is azonnal intézkedett, hogy a nevezett három iskolánál égető hiányt pótló legszükségesebb tanszerek, melyeknek összeértke megközelíti a száz frtot, még a közeledő tanév beállta előtt az ő költségére meghozattassanak. Ez által nemcsak a tanítóknak különben is terhes munkája tetemesen megkönnyebbül, míg a tanítás sikere lényegesen fokozódik.

Uj ovodák. A szirk-turesoki evang. egyházközség, mely oly szerencsés, hogy 9—12 éves gyermekeit a vashegyi rimamurány-társulati mintaiskolájában nevelheti, míg helybeli iskoláit a 7—8 éves gyermekek látogatják, f. hó 3-án tartott egyházgyűlésében elhatározta iskoláinak első és második osztályaival kapcsolatban kisdodovadi felállítását. A szükséges épületek felállításához kívánt költség pótlására kérvényt intéznek ő Felsőséghez, a me-

gyei közművelődési egyesület és a közköztartási kormányhoz s reménylik, a minden kulturális törekvést támogató rimamurányi vasműegyesület segélyét is. Ezen törekvés megvalósulásával Szirk és Turesok községek népoktatási ügye oly kiegészítést fog nyerni, minővel kevés község diésekedhetik.

Tűz. Pálfalán hétfőn éjjel ismét tűz volt, leégett a Csorba-hadnak két csüre abban összehalmozott életműekkel és takarmánnyal. Ez épületek rövid pár hónap alatt másodszor égtek le, s így minden kétséget kizár, hogy a Pálfalánban oly gyakran előforduló tüzesetek gyújtogatásból erednek, a min az ember, tekintve ezen községnek békés, jó módu lakosságát, megbotránkozva esudálkozhatik. És úgy látszik, hogy a lakosság már egész megszokta a tüzeseteket, mert habár 3—4 tüze van egy évben, egy vízfeszkendő beszerzéséről nem gondoskoznak, itanem Feled község lakosságának, így a szomszéd községekben előforduló tüzesetek alkalmával nem víz eszébe soha, hogy mármá nektek, holnap nekünk, a mennyiben már több alkalommal megmutatta, hogy saját községéből, mondhatni gyönyörködve nézte az alig egy-két puskalövésre dult más községbeli tüzet; s volt rá eset, hogy a bíró rendeletére sem mentek el segédkezni; míg erélyes főszolgabíránk tudomást nem vesz ezen lelketlenségről, és nem érezteti velök a törvény szigorát. — Itt se ártana, ha a község terhére egy a ezélnak megfelelő vízfeszkendőt hoztatnának hivatalból, mert úgy látszik, hogy maguktól venni soha se fognak. Tűzrendészet jöjjön el már a te országod!

Tűz. E hó 6-án Horka állomás közelében fekvő Duszai József horukai lakos tulajdonát képező 3 rakás buza, az 5—6 óra között közlekedő 314. számú teher vonat egy kipattanó szikrájából tüzet fogott és teljesen leégett. Egyéb kár azonban nem történt.

Magyar isteni tisztelet Meleghegyen. Meleghegyen a hívek kívánságára évenként egyszer magyar isteni tiszteletet tartanak. Ebben az évben aug. 3-án tartották meg. Ez alkalommal Vitéz Lajos lelkész szép magyar beszéletet mondott, a templom szépen megtelt hívekkel. Vidékről is számosan jöttek. Isteni tisztelet után a vendégeket Zoltán Pál meleghegyi birtokos vendégelte meg, a ki nem-sak jó magyar ember, hanem egyszerűsünnel a magyarság ügyét is szívóan hordozza. Így van ez jól, mert ez hazafias kötelesség. Részünkről nagyon örülnénk, ha egy-egy magyar nyelven tartott istenitisztelet helyett azt kapnánk hírül, hogy Gömörvarmegye vegyes ajku vidékein az isteni tiszteletet minden második vasárnapon évek multával pedig az év legtöbb vasárnapján államunk törvényes nyelvében tartanak meg hazafias érzelmi papjaink s ne ritka hollóként kellene megemlétenünk egy-egy magyaristeni tisztelet tartását.

Helyreigazítás. A „Gömör-Kishont” mult heti számában „bojtártragedia” czimén közölt és elferdített udonság helyreigazításul a következőket írhatom: „Csorba András — nem Szabó János — juhász számadó, mint közölte volt, bünös szerelmi viszonyt folytatott Fodor József bojtárja feleségével. Egy darabig titokban maradt viszonyuk; de mult hó 25-án Csorba András bacsó felesége, ki már régen észre vette, hogy férje a bojtárné körül legyeskedik — tetten kapta a pároskát, leleplezte viszonyukat és nyomban elhagyta férje házát, mire s bünös asszony a büntetéstől való félelmében is megszökött. Midőn a megcsalt férj minderről értesült, bosszútól libegő kellel felesége után sietett s őt megkoritván, egy kamrában folytonos korbácsütések mellett 2 óra hosszáig valla, mire az asszony sok mindent vallott. A bojtár ezután a bacsó iránt való haragjában, más módon nem adhatván anak kifejezést — hagyoztatta a faluban, hogy őt felesége elcsábítása miatt „beszózza” s hogy lopásait, vagy mint ő mondá „zerezgetéseit” nyilvánosságra fogja hozni, de őt tetteleg megtámadni eszébe sem jutott, mivel a számadó folytonosan Csorba Józsi öcsése és Szabó András süve társaságában volt. Ez azonban nem volt az ő inyök szerint s ha ő nem támadt, megtámadták őt, mivel nyilatkozatai által, hogy őket elárulja, féltelmessé vált a gyönyörű mákvirágokra, s hosszabb tanácskozás után elhatározták, hogy Fodort el teszik láb alól s a gyilkosságot Csorba Józsi 18 éves suhanéz fogja elvállalni, ki, mint mondá a 3 évet kiüli és újra ember lesz. E hó 1-én meg is tették a szükséges előkészületeket, a mennyiben 2 drb 20—25 cm. hosszúságú konyhakést megélesítettek s egy kis sziverősítő vétele után elmentek mind a hármán a bacsó lakására, hogy józan fővel, előre megfontolt szándékkal véres tettüket végrehajtsák. Mivel azonban a bojtár lakásán volt, átküldték érte, hogy jöjjön a juhot fejni s őt a házba esalva, oly kegyetlenséggel gyilkolták meg, milyen az emberevő negerek közt igen fordul elő. Koponyáját 4 felé hasították úgy, hogy agyveleje az ajtó fölfára loacsant, és halántékát, száját, mellét szóval az egész felső testet oly szűrésokkal horiták, melyek mindégynike halálos volt az orvosok állítása szerint. Megfagyott a szemlélő ereiben a vér eme cannibáli eljárás, e végtelen harag ilyeszerű kegyetlen nyilvánulásának láttára. Mikor tettöket már egészen bevégezettnek hitték, Csorba Józsi bojtár önkényt jelentkezett a községi előjáróságnál s megbeszélésök szerint magára vállalta a gyilkosságot. A bíró rögtön levitette a tornallyai járásbíróshoz, hol kihallgatásakor előadta, hogy a gyilkosságot önvédelemből követte el, mivel a meggyilkolt bojtár ama hitben, hogy ő is folytatott viszonyt feleségével — már napok óta fenyegeti, hogy megszurja s a gyilkosság előtt össze-tűztek és ő saját kesét döfte megtámadójának mellébe. E vallomás elég valószínűnek tűnő fel s a bíróság minden további nyomozást feleslegesnek tartván, a gyilkost elzáratta. Másnap megtörtént a hivatalos boncolás, mely alkalommal Lakatos vizsgáló bíró elrendelte ugyan Csorba András bacsó elfogatását, mivel azonban vallomása öcsesével egyezett s öcsése mindent magára vállalt, őt újra szabadon bocsátották. — A közvélemény a bíróság esőkönyös eljárása ellen fordult s már himni kezdtek, hogy a czinkos társak büntetésöktől megszabadulnak, midőn a pelszei esendörök, kiket a községi előjáróság tudatni elmulasztott — véletlenül meghallották az esetet és rögtön a gyilkosság színhelyén termettek. A derék Kovács és Seidner nevezett esendörök erélyesen és tapintatosan hozzáálltak a nyomozásához és már az első kihallgatás alkalmával bevallotta Csorba András, hogy Fodort Csorba Józsi öcsése és Szabó András süve segítségével ő gyilkolta meg s hogy ő ütött először reá. Megtudták továbbá azt is, hogy öcsésének a gyilkosság elvállalásáért 25 drb juhot ígért a furfangos bacsó, ki a esendörök erélyes fellépése nélkül talán kiszabadul a sors büntető keze alól.

A gyilkosokat, vallomások jegyzőkönyvbe felvétele után lekísérték a tornallyai járásbíróshoz, hol várják méltó büntetésöket. Fogadják a derék esendörök a közvélemény méltó elismerését ügybuzgóságukért s ügyes és tapintatos eljárásukért s szolgáljon nekik ama tudat, hogy az igazságszolgáltatásnak ezuttal kimondhatatlan szolgálatot tettek, mert közbelépésök nélkül alighanem süntítva kullgott volna az igazság, a gyilkosok furfangja után s az ég tudná megmondani, meddig fordultak volna még elő oly apró, de e szegény népet érzékenyen sújtó lopások a faluban, melyek oly gyakoriak voltak. r. l.

Vegyes hírek

Pótló érettségi vizsája A nyíregyházi főgymnásium előjárósága mutatja a tisztai ág. hitv. egyházkerület főgymnásiumában javító érettségi vizsgálatra utalt ífakkal, hogy az érettségi vizsgálat szeptember 4-én lesz Nyíregyházán. A kérvényeket augusztus 20-ádkáig kell benyújtani a nevezett igazgatóságnál.

Értesítés. Az eperjesi ág. evang. kerületi collegiumi jogakadémián az 1890—91. tanévre a beiratások f. é. szeptember 1-től 9-ig eszközleendő; az előadások pedig szeptember 10-én veszik kezletüket. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különőség nélkül részesülhetnek a collegium kebelében fennálló convictus és alumnus kedvezményeiben; (az ezekre nézve megállapított díjak, — mindig félvenként értve — a következő; alumnusni ebél és vasorért 22 frt 50 kr., convictusni ebél és vasorért 31 frt), alumnusni ebélért 11 frt 50 kr., convictusni ebélért 19 frt) az erre érdemesek igényt tarthatnak a collegium által évenként kiosztani szokott több és tekintélyes összegű ösztönlíjjakra; valamint a szegény sorsnak a jelentékeny alaptekövel rendelkező „Jogász. segély-egylet” támogatására számíthatnak. Megjegyzetük végül hogy úgy a jogakadémiai ifúsági, mint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére áll. Eperjes, 1890. május havában. Minden irányú felvilágosítással készségesen szolgál: a collegiumi jogakadémia igazgatósága.

A Heim-főváros Meidinger kályháról levelezőnk a következőket írja: „Már gyakran volt alkalom rámutatni arra, hogy hazánk határain tul élő hazánkfiak szorgalmuk által mily magas polezra szoktak emelkedni és hogy Bécs leglégvesebb gyártelepeinek nagy része magyarok kezében van. Erre nézve ismét például szolgál Heim H. temesvári születésű hazánkfia, kinek Bécsben Meidinger kályhák, kandallók és központi fűtés-berendezések számára nagy szabású gyára van és a ki a dr. Meidinger H. tanár által szerkesztett világhírá kályhák egész Európában bevezette. A gyár a Bécs melletti Oberdöblingben van, a raktár Bécsben I. Michaelerplatz ö. és Budapestén Mária Valeria-utca Thonet udvar; azon kívül főkraktárak vannak Prágában, Londonban és Mailandban. Az e czég által ugy intézettek mint hatóságok és magánosok számára szállított kályhák száma óriási és az utolsó 10 évben Ausztria-Magyarországban csak tanintézeteknek közel 4000 drb Meidinger kályhát szállított, melyből Magyarországra körülbelül 2000 drb jutott. Vasutak számára körülbelül 1800 darab kályhát szállított és ezen kívül hivatalok hatóságok, kaszárnyák, községek, követségek és konzulátusok, papi rendek, hitközségek, egyházak, templomok, kórházak, jété ony intézetek, egyletek, gazdaságok, uradalmak és különösen óriási számban magán vállalatok és magánosok számára. A Meidinger kályhák, melyeket valódi szerkezetükben csak Heim gyáros készít, annyira elterjedtek és ismertek, hogy előnyeikről és jutányosságukról kár volna beszélni. Különösen az ugynevezett „Vesta” töltő és szellőző kályha az, mely mint a közönséges Meidinger kályhának tetemes javítását a czég most erősen sürgeti azért ez a kályha és előnye által mindennél gyorsan elterjedt. A czég különben mindenféle ipari, gazdasági- és magán czélokra szolgáló fűtés-berendezések felállításával is foglalkozik. Ajánljuk tehát az érdeklődőknek, hogy hozassák meg maguknak e gyár érdekes képes leírásait és katalogusait, melyeket az bárkinek ingyen megküld.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Teljes ellátásra

elfogadok az iskolai időszakra egy vagy két gymnásiumi növendéket vagy polgári iskolai leánygyermeket. Külön szoba, gondos, házas nevelés és tiszta rendes étkezéssről biztosíthatom a t. szülőket vagy gyámokat.

Rimaszombat, 1890. aug. hóban.

Jabalalfalvy Béla, megyei tisztviselő.

Bérbeadás.

Ujházy Tivadarné született Malatinszky Irma osgyáni birtoka mely áll mintegy 171 kataszt. hold szántóföld (1600 □ öllel), 45 hold rét, 312 hold erdőből és legeleből, megfelelő pusztai épületekkel 1891. evi aprilistól több évre bérbe kiadó. — Bővebb értesítést nyerhetni tulajdonos urnő nyári tartózkodó helyén Osgyánban.

Ujházy Tivadarné.

Cséplőgép-szjak különböző szélességben, és finom gépolaj kapható Braun Zsigmond vaskereskedésében Rimaszombatban.

Egy zongoratanitónő,

ki mint ilyen már több éven keresztül egy nagyobb vidéki városban sikerrel működött, és ezt bizonyítványokkal is képes igazolni, óhajtna városunkban letelepedni.

A zongorából órát venni óhajtok kéretnek folyó hó 17-ik napjától jelentkezni. — Czim a kiadói hivatalban.

Hirdetmény.

2066. sz. — A **M.-Hegymeg** községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 3. napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július 8.

Török, **Benkovich,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2360. sz. — A **Kis-Szlabos** községében gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 25. napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július 25.

Török, **Benkovich,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2358. sz. — A **Szeleze** községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember hó 11-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. számú hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A rimaszombati kir. törvényszék, 1890. évi július hó 25-én.

Török, **Benkovich,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2357. sz. — A **Patermány** községében gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. ügy. minisztr. rendelet 9. és 10-ik §§-ihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember hó 24-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július hó 25.

Török, **Benkovich,**
törvényszéki elnök. törvényszéki jegyző.

Hirdetmény.

2183. sz. — A **Bugyikfala** községében gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890-ik évi szeptember hó 18-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14-ik számú hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A rimaszombati kir. törvényszék, 1890. évi július hó 15-én.

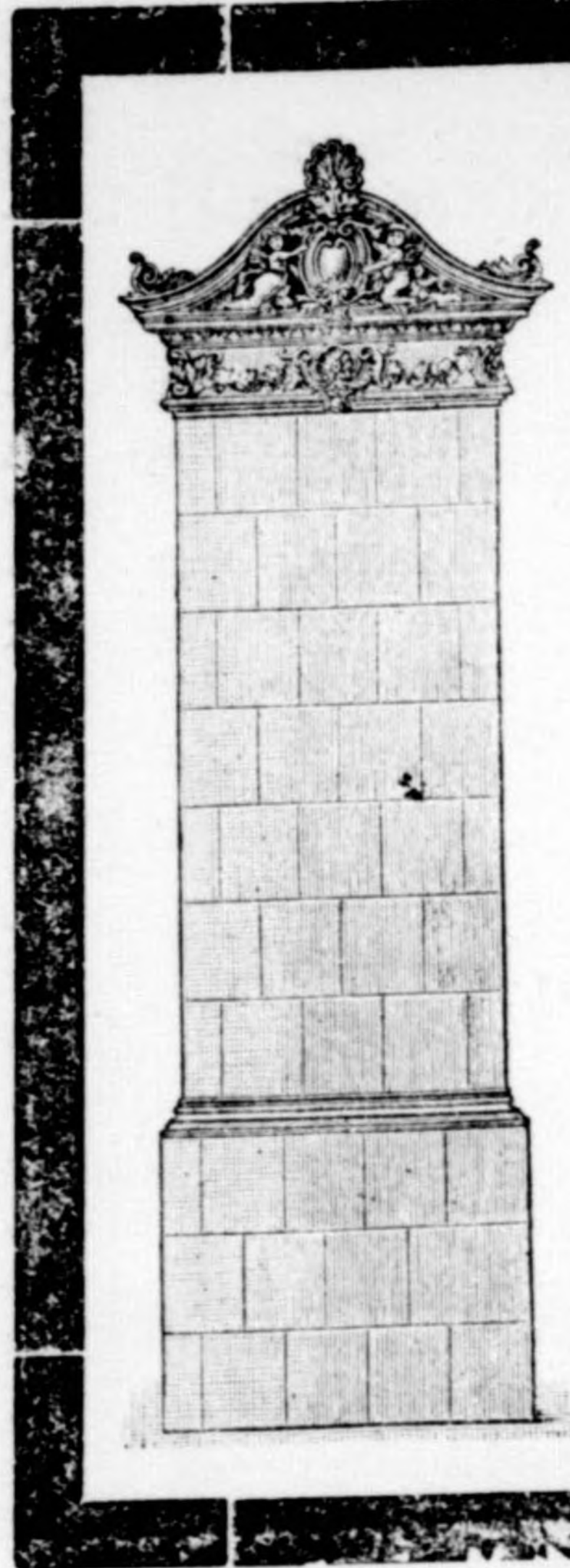
Török, **Benkovich,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2099. sz. — **Ortaj-Török** községében gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember hó 6-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július hó 8.

Török, **Benkovich,**
kir. törvényszéki elnök. kir. törvényszéki jegyző.

Az eperjesi népbank kályhagyára,

mely a legújabb időben Eperjesen épült s a külföldi gyárak mintájára, a mai kor igényeinek megfelelőleg, tetemes költséggel rendeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangú külföldi gyárak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldieknél jutányosabb áron, képes megfelelni.

Miért is igen jó minőségű és izlételjes kiviteli

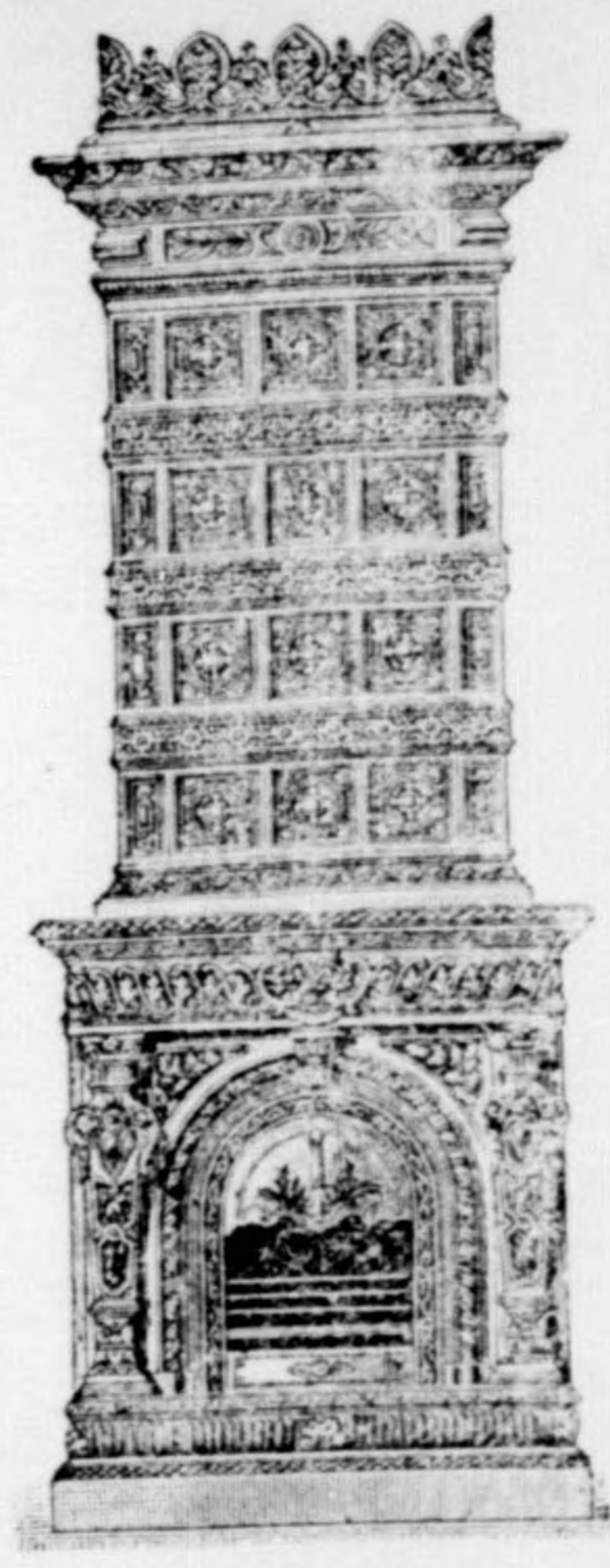
eserépkályháinak

nagyobb választékát és készletét felállítással vagy a nélkül a t. ez. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és megrendelések tehetők **MERKL GYULA** urnál **Miskolczon** vagy Eperjesen a tulajdonos

Eperjesi népbanknál.

7-10

Hirdetmény.

2136. sz. — A **Sajó-Püspöki** községében urbéri jogon gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. k. évi szeptember hó 24. napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 17. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július hó 11.

Fornét, **Cseh,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2179. sz. — A **Velkenye** községében urbéri jogon gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazs. miniszteri rendelet 9-ik és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 25. napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 17. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tszék Rimaszombat, 1890. július 11.

Fornét, **Cseh,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2064. szám. Az **Iványi községében** gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. ügy. minisztr. rendelet 9. és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember hó 4-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. hivatalszobájába kitézetett.

Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július 4.

Fornét, **Cseh,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2192. sz. — A **Martonfala** községében gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. ügy. miniszteri rendelet 9. és 10-ik §§-ihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 20. napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14-ik sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tszék Rimaszombat, 1890. július 11-én.

Fornét, **Cseh,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

2098. szám. — A **Fürész községében** gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 6. napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július 4.

Fornét, **Cseh,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Hirdetmény.

96. sz. — Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyrözei kir. járásbíró 983. számú végzése által

Grünmann Arnold rozsnói lakos végrehajtó javára **Weisz Mayer és neje** telgárti lakosok ellen 578 f. 47 kr. s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 468 f. 86 kr. becsült házi butorok, ágyneműk, ruhaneműk, váltó, aktív követelés, aranyeműk, kukoricza, bab, zab, krump. li, liszt, mérleg súlyokkal, dohány, kávé, 2 éves üsző és egy szopós borjuból álló ingóságok 578 f. 42 kr. tőke, ennek 1889. év december hó 23. napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 51 f. 44 kr. per-, végrehajtáskéret- és foganatosítási-, továbbá 1 f. 20 kr. árverés hirdetési költség erejéig, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1734. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Telgárton alperesek lakásán leendő eszközzésére **1890-ik év augusztus hó 21-ik napjának délelőtt 8 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Röczen, 1890. évi augusztus hó 10. napján.

Ecseghy Jozsef, kir. bírósági végrehajtó.

Tessék meggyőződni a felől, hogy a

valósággal a legkitűnőbb szer mindenféle féreg ellen, minthogy — mint semmi más egyéb szer — meglepő erővel s gyorsan irt ki minden létező férget, hogy még csak nyoma sem marad.

De a vásárlásnál tévedésbe ne essünk, hanem határozottan **Zacherl J. névvel ellátott, üveges valódi Zacherlint kérjünk.**

Sohase tessék a be nem csomagolt port, vagy félrevezető utánzásokat valódi gyanánt elfogadni.
Éppen ne mulasszuk el a Zacherl-nel együtt

30 kr-ért egy Zacherlin megtakarított

is vásárolni, mert ezzel a legújabb főtálat porthintő készülékkel oly szembetűnő hatást érünk el, hogy általa a **palacska tartalma ugyszólván megháromszorozódik.**

Kapható a következő czégeknel:

Rimaszombatban: Tibély S. A., Hamaliár Károly és Liska József gyógyszerész, Dickmann Armin és Stech Kálmánnal.

Dobsinán: Gömöri Sámuelnél. 9-12

Jolsván Hoffman Miksánál.

Losonczon: Kirchner Danó, Kirner József, Szlavy Lajos, Zwidt J. V. és fia, Pokorny Lajos és Lutoeska Danónál.

Nagy-Röczen: Dedinszki J. és Nandrassy Gy.-nél.

Nyustyan: Groszberger Ignácznál.

Pelsüczön: Pártos Miksánál.

Putnokon: Fekete Nándor gyógyszerésznél.

Rozsnyón: Fábry Károly, dr. Pösch József gyógyszerész, Varga és Langhoffer F.

Tiszolczon: Böhm Józsefnél.

Tornallyán: Urszinyi S. gyógyszerésznél.

Hirdetmény.

2097. szám. — A **Hacsava** községében gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi augusztus 30. napjának d. e. 9 órája** a kir. tv. szék 14. sz. hivatalszobájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tv. szék Rimaszombat, 1890. július 4-én.

Török, **Cseh,**
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.